

Posudek bakalářské práce

Název práce: **Listy heroin: aneb šest antických hrdinek pro současné jeviště**

Studijní obor: Teorie a dějiny divadla

Autor práce: Eliška Šolcová

Vedoucí práce: Mgr. Eliška Poláčková, Ph.D.

Oponent: prof. Pavel Drábek

Bakalářská práce Elišky Šolcové je znamenitá v několika ohledech. Nejenže kombinuje několik vědních disciplín – klasická studia a literaturu, teatrologii a translatoologii – ale přináší i cenný autorský počin: překlad šesti Ovidiových *Listů heroin*. Překlad uvozuje fundovanou studii, která zasazuje problematiku do kontextu současného stavu poznání. Je potěšitelné, že se diplomandka nejen opírá o expertizu domácí i zahraniční, ale také že ji přijímá kriticky a věcně.

Překlad v sobě nese prvky latinské syntaxe – nese to v sobě jistou zcizující patinu, ale jako expresivní prvek by bylo potřeba to mírně ochočit a podvolit češtině. Podobně některé výrazy (snad vlivem angloamerické klasické filologie, která je vůči metafoře poměrně netečná) by bylo dobré pojmout otevřeněji, figurativněji: např. v úvodu diskutované *haesit*, překládané jako *zadrhl* (jazyk), je ve výsledku přeloženo jako *zaváhání*, což je metaforické vůči původnímu *lingua* (jazyku) a zároveň personifikací vztáhnuté k Faidře samotné. V překladu samotném (str. 42) pak Šolcová od tohoto gestického obrazu upouští a poměrně literárně situaci uzavírá:

Tolikrát jsem chtěla mluvit,
tolikrát už jsem ti chtěla říct –
tolikrát přišlo zaváhání.

Srovnej s latinským originálem a Šolcové pracovním filologickým (a sugestivnějším) překladem na str. 10:

Ter tecum conata loqui ter inutilis haesit
lingua, ter in primo restiti ore sonus.
(Třikrát jsem s tebou chtěla mluvit, třikrát se zadrhl
neschopný jazyk, třikrát na špičce jazyka zůstal zvuk.)

Povšimněme si také náhrady latinského *ter* (třikrát) nekonkrétním *tolikrát*. S ohledem na divadelní kritéria (herecká) se tím ztrácí podstatný gestický prvek: herec může při slově *třikrát* lépe situaci ztělesnit gestem, zatímco *tolikrát* vede k abstraktnímu, lyrickému výrazu. Bylo by zajímavé získat autorčin komentář k těmto posunům. Je to kvůli dodržení metra, které je v české překladatelské tradici takřka svatosvaté? Pokud ano, proč tomu tak je? Jaký je pohled diplomandky na versologii?

Zásadní výhrady nemám. Drobné a jen občasné typografické chyby (přesmyčky, vypadnuté písmeno, záměna písmene, archaické užívání apostrofu u vynechávek a elizí) ponechme stranou. Diplomová práce je cenným příspěvkem k současnému stavu poznání i příspěvkem do překladové literatury. Celkově je

výsledek výborný a je zjevné, že se z Šolcové stává nová zásadní překladatelka klasické literatury, která v nejlepší tradici sahající od Jaroslava Pokorného, Jaroslava Krále přes Evu Stehlíkovou, Danielu Čadkovou až po Elišku Poláčkovou bude v sobě spojovat klasickou filologickou erudici s teatrologickou erudicí a vůbec citem pro divadlo. Zde je potřeba také pográtulovat a poděkovat vedoucí diplomové práce, kolegyni Poláčkové, která se studii zjevně pečlivě věnovala a notnou dávkou přispěla k znamenitému výsledku.

Práci hodnotím jako výbornou a doporučuji ji k obhajobě. Bylo by vhodné překlad uvést jevištně a po této zkušenosti i studii drobně revidovat a publikovat.

prof. Pavel Drábek, v.r.

V Brně 28. srpna 2018